

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12027/2017-ERU

V Ostravě dne 27. listopadu 2017

Č. j. 12027-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-12027/2017-ERU s obviněným z přestupku, panem [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se z nedbalosti dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. listopadu 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve Zlíně, ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou [REDAKCE], při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 10 000 Kč (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35617.

Odůvodnění

Dne 20. dubna 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení.

Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 11. července 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04205-12/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podal účastník řízení námitky doručené Úřadu dne 31. července 2017, které byly dne 30. srpna 2017 nadřízenou osobou kontrolujících zamítnuty.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. KO-04205/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 22. listopadu 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce související s realizací stavby [REDAKCE] (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení na základě přátelské výpomoci. Objednatelzem zemních prací byl pan [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „objednatel“).

Dne 29. července 2015 bylo vydáno stanovisko společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení s detailním zákresem plynárenského zařízení. V bodě [REDAKCE] stanoviska se uvádí, že při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, včetně přesného uložení plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Poloha plynárenského zařízení byla správcem plynárenského zařízení vytyčena dne 2. srpna 2016, o čemž svědčí protokol o vytyčení z téhož dne.

Z vyjádření [REDAKCE] (stavebníka) došlého Úřadu dne 8. června 2017 správní orgán zjistil, že účastník řízení byl informován slovně přímo na místě stavby o průběhu plynárenského zařízení a o vedení všech ostatních sítí. Sítě byly vyznačeny nejen sprejem oranžové barvy, ale také kolíky zatlučenými v zemi, aby bylo vyznačení sítí přehlednější.

Dne 11. listopadu 2016 došlo ve Zlíně, ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] v důsledku provádění zemních prací v souvislosti se stavbou k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení při jednání s kontrolním orgánem uvedl, že zemní práce pro vodovodní přípojku byly prováděny na základě přátelské výpomoci. Plynárenské zařízení bylo nepřesně vytyčeno z důvodu těsné blízkosti uložení vysokého napětí, o čemž byl informován objednatel. Účastník řízení v námitkách proti protokolu o kontrole zopakoval výše uvedená tvrzení a dále uvedl, že body v nichž byly zatlučeny kolíky, nebyly v trase plynárenského zařízení, což však účastník řízení nezdokumentoval. K poškození plynárenského zařízení došlo lžící bagru typ Bobcat.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození

plynárenského zařízení došlo k úniku 102 m³ plynu do ovzduší za dobu 28 minut a k přerušení dodávky plynu 61 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 3 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v [REDAKCE] ze dne 11. listopadu 2016 a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2016. Vzniklou škodu účastník řízení uhradil.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu provádění činností v ochranném pásmu energetických zařízení podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, které by mohlo omezit nebo ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu energetických zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) jednání v ochranném pásmu energetických zařízení, které by mohlo ohrozit spolehlivost a bezpečnost těchto zařízení a vést k poškození těchto zařízení. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem zjištěno, že účastník řízení měl před zahájením zemních prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení, toto zařízení bylo vytyčeno v terénu. Z vyjádření [REDAKCE] (stavebníka) bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení byl informován slovně přímo na místě stavby o průběhu plynárenského zařízení a o vedení všech ostatních sítí. Sítě byly vyznačeny nejen sprejem oranžové barvy, ale také kolíky zatlučenými v zemi, aby bylo vyznačení sítí přehlednější. K tvrzení, že plynárenské zařízení bylo nepřesně vytyčeno, účastník řízení žádné důkazy nepředložil ani neuvedl tvrzení, v jaké vzdálenosti od provedeného vytyčení došlo k poškození plynárenského zařízení. Z fotodokumentace a situačního schématu, které byly přílohou stanoviska o existenci sítí, není v místě poškození vysoké napětí umístěno.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měreno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metr na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynovodu 1 metr na obě strany.

Účastník řízení věděl s ohledem na výše uvedené, že svoji činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností. Účastník řízení se dopustil svého jednání z vědomé nedbalosti, když věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení většího významu s výše uvedenými následky.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a f) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobním poměrům fyzické osoby.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku většího množství plynu do ovzduší a zároveň došlo k přerušení dodávky plynu 61 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 3 hodin, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnosti. Rovněž jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojem.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán z veřejné části živnostenského rejstříku zjistil, že účastník řízení je živnostníkem s předmětem podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1

až 3 živnostenského zákona a dále zednictví. Z uvedeného vyplývá, že účastník řízení má příjmy ze svého podnikání.

Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení a nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava